

Bestyrelsens beretning 2018

Bestyrelsen har i perioden siden generalforsamlingen 2018 løbende informeret om sit arbejde på foreningens forskellige platforme i form af nyhedsbreve og referater fra bestyrelsesmøderne, der offentliggøres på freelancegruppen.dk. Bestyrelsens beretning er derfor ikke en minutiøs gennemgang af arbejdet, men en redegørelse for arbejdet på de områder, som generalforsamlingen 2018 og bestyrelsen i løbet af den forgangne periode har haft særligt fokus på.

FreelanceGruppens bestyrelse

Bo Sørensen, Marie Bille, Anne Anthon Andersen, Cecilie Marie Meyer, Lise Møller Schilder, Katrine Nadja Jørgensen, Jørgen Laurvig, Nina Trige Andersen, Thomas Arnbo, Vagn Majland og Sus Falch. Morten Bergholt og Marianne Bækbøl er udtrådt i løbet af året og blev afløst af hhv. Cecilie Marie Meyer og Bo Sørensen.

Aftaler og overenskomster

Selvom det kan være op ad bakke, at få arbejdsgivere og virksomheder til at indgå kollektive aftaler for freelancere er det et område, vi har og har haft stor fokus på.

Det er vigtigt at bevare og udvikle de aftaler, der er, og at finde nye veje til at indgå nye – også i det små og helt lokalt.

Sidstnævnte har vi oplevet på bl.a. Information og Politiken, hvor de faglige klubber er blevet en stærk ressource. Begge steder er betalingsniveauet for freelancere og selvstændige blevet hævet – enten gennem individuelle forhandlinger eller gennem kollektive minimumstakster, eller en kombination – og på f.eks. Information er der også kommet flere rettigheder til fastlancere og freelancere med omfattende levering (inkl. korrespondenter), herunder barselsrettigheder.

I Politikens klub er der i 2018 lavet to undersøgelser finansieret af de midler, som generalforsamlingen øremærkede til klubarbejdet 2018.

Undersøgelserne har dels afdækket freelancernes vilkår og hvor meget af avisens indhold de producerer. Den viden har ikke kun gjort freelancerne bekendt med egne vilkår, så den enkelte har fået en stærkere forhandlingsposition, men i høj grad også givet tillidsrepræsentanten vigtig viden om vilkårene, så hun har kunnet arbejde lokalt for bedre vilkår for freelancerne.

Den vigtigste kollektive aftale for freelancere og selvstændige, Mediaaftalerne, er blevet fornyet. Forud for forhandlingerne blev der lavet en spørgeskemaundersøgelse blandt medlemmer, der bruger aftalerne, for at afdække brugernes udfordringer med aftalerne, og vi har også selv bedt medlemmerne om input forud for forhandlingerne.

Det er tydeligt, at journalisternes tillæg for specialviden er svær for ikke at sige umulig for mange, at forhandle hjem, men det bør naturligvis altid forsøges.

Der har også været givet udtryk for, at nogle redaktører ikke forstår aftalernes indhold, så der opstår misforståelser om honoreringen. Derfor er der i forbindelse med optryk af den nye aftale sendt brev ud til alle, der har tiltrådt aftalen, så det er klart, at de kan henvende sig for at få rådgivning. Men det er også vigtigt, at medlemmer, der oplever udfordringer, tager kontakt til DJs ansvarlige på området, jurist Christian Dølpher.

Nye tiltrædelser til aftalen har det været lidt småt med i 2018, og vi vil have fokus på, at dette arbejde i 2019 opprioriteres af de parter, der sammen er ansvarlige for den.

FreelanceGruppens formand sidder i sin egenskab af hovedbestyrelsesmedlem i overenskomst- og aftaleudvalget, og oplever her, at DJs forhandlingsteam har større fokus på at rejse freelancekrav på de arbejdspladser, hvor der er overenskomster for fastansatte. Men det kan blive endnu bedre, og her er vi enige med forhandlingsafdelingen om, at klubbernes undersøgelser af freelanceforhold og inddragelse af freelancernes talspersoner, hvor de findes, er vigtigt.

Faglige klubber for freelancere

I 2018 har vi fortsat arbejdet med at danne netværk/klubber mellem freelancere og selvstændige, der arbejder for de store mediehuse. Presset på honorarer og krav om videreudnyttelse uden betaling – eller levering af ekstra ydelser, f.eks. fotos fra skrivende, små-videoer og podcasts uden ordentlig honorering – har aldrig været større end i disse år.

Derfor har vi også i 2018 haft en høj prioritering af indsatsen for at understøtte eksisterende og etablere nye faglige klubber, ligesom DJs konsulenter, der er i kontakt med freelancere, henviser til klubberne.

Vi har flere end ti fungerende klubber og adskillige under opstart, men har også i 2018 brugt kræfter på at lave spørgeskemaundersøgelser på blandt andet Politiken og DR.

I DR opstod hen over sidste vinter en konflikt omkring DR's honorering af freelancere inden for det tekniske område, hvor også mange DJ-medlemmer er beskæftiget. DR havde krævet, at mange skulle gå betragteligt ned i løn. Freelancerne organiserede sig i en ny forening, Freelanceforeningen af 2018, og i et samarbejde mellem den nye forening og FILM&TVGRUPPEN i DJ gennemførte Freelanceklubben i DR en undersøgelse blandt de tekniske freelancere, der dels har givet den enkelte bedre kort på hånden ved kontraktforhandlinger med DR, dels har givet tillidsfolkene i DR et arbejdsredskab i kampen for at forsvare freelancernes lønninger. I samme periode har bestyrelsen arbejdet på at opstarte klub på en af de andre helt store mediearbejdspladser, TV2.

Klubarbejdet kræver tid og ressourcer fra både bestyrelsesmedlemmer og lokalt engagerede, så det vil variere hvor hurtigt arbejdet skrider frem.

Vi kan dog med glæde konstatere, at klubberne nu er i så manges bevidsthed, at bestyrelsen løbende får henvendelse fra medlemmer, der skal på begynde arbejde for et nye medie og efter-spørger klub-fællesskabet.

DJ yder rådgivning, når medlemmerne henvender sig, og bestyrelsens medlemmer vejleder i alle de sammenhænge, det er muligt. Men som altid er styrken størst, når vi som freelancere har mulighed for at stå sammen og solidarisk arbejde imod urimelige krav.

Bestyrelsen besluttede i 2015 at arbejde intensivt for dannelsen af faglige klubber for freelancere på mediearbejdspladser, der bruger mange freelancere. På generalforsamlingen 2016 vedtog man en særskilt bevilling på fagligt frikøb til klubarbejdet – kompensationer der i stigende grad tilfalder eksterne, som bidrager til dannelse af klubber og undersøgelser.

Denne budgetpost er kommet for at blive, bl.a. fordi vi i 2019 vil fortsætte og udbygge klubarbejdet og samarbejdet med DJ om uddannelse af talspersoner i stil med de fastansattes tillidsrepræsentanter.

Udover det konkrete organiseringsarbejde, opsamler bestyrelsen løbende erfaringer, bl.a. i en manual til klub- og netværksdannelse. Bestyrelsen diskuterer også strategien med de fastansattes tillidsrepræsentanter og med de relevante organer i DJ. Blandt andet bidrager vi til udviklingen af en DJ-strategi til faglig organisering af freelancere.

En arbejdsgruppe i bestyrelsen arbejder løbende og intensivt med opsamling af erfaringer fra klubarbejdet. Erfaringerne er bl.a. blevet indarbejdet i den digitale freelanceguide, som bestyrelsen har lanceret i 2018. Link: <https://journalistforbundet.dk/freelancegruppen/freelanceklubber-sadan-gor-du>

Vi samarbejder også løbende med vores kontaktperson i DJ, Karin Mette Thomsen, og med de konsulenter, der har fokus på freelancere, for at gøre opmærksom på klubberne, så de kan henvise folk videre til dem.

Fokus på nye medlemmer og organisering

§20 i DJs vedtægter beskriver specialgruppernes formål og opgaver. Og en af dem, nemlig den, der er beskrevet i stk. 5 ” *Specialgrupperne tager initiativ til organisering af nye medlemmer blandt folk, som er beskæftiget inden for forbundets naturlige organisationsområder eller er under uddannelse*” har vi taget særligt alvorligt i en tid, hvor stadig flere bliver freelancere og selvstændige. Vi har oplevet medlemsfremgang blandt studerende, der er ved at afslutte deres uddannelse, og på grund af vores vedtægtsændringer i 2018, nu kan blive medlem af FreelanceGruppen. Det positive er, at de fleste også er oprigtigt interesserede i at søge råd og hjælp hos bestyrelsen, klubberne og FLGs netværk, når de kaster sig ud i freelancetilværelsen. Flere får øjnene op for, at der er værdifuld hjælp at hente ved at organisere sig fagligt, når man som nyuddannet starter sin karriere som freelancer. Det ved vi, blandt andet fordi vi har tæt kontakt med journalistuddannelsen på Roskilde Universitet, hvor Anne Anthon Andersen underviser som ekstern lektor. Denne spirende interesse fra de nyuddannede freelancere er guld værd.

Desværre er vi ikke helt så tilfredse med DJs arbejde for organisering af freelancere og selvstændige. Delegeretmødet 2017 besluttede – bl.a. efter forslag fra FLG - at DJ skulle udarbejde en organiserings- og rekrutteringsplan. Den blev efter et godt analysearbejde af den ansvarlige afdeling, behandlet og vedtaget af hovedbestyrelsen allerførst i 2019.

Men uagtet af FLGs formandskab argumenterede for vigtigheden af særligt fokus på organisering af freelancere og selvstændige – og blev bakket op af flere fastansatte hovedbestyrelsesmedlemmer – fik vores område ikke en særlig prioritering.

Dermed ikke sagt, at der slet ikke vil være fokus på organisering af freelancere og selvstændige – det vil der – men vi skal i høj grad selv fortsætte og udbygge det arbejde, vi har påbegyndt. Heldigvis er de ansvarlige for området i DJ meget interesseret i at samarbejde med os om arbejdet.

FreelanceGruppens medlemstal er meget variabelt, bl.a. fordi længerevarende vikariater kræver omorganisering til fx medarbejderforeninger, nogle bliver fastansatte i en årrække og vender tilbage, og nye kommer til. Men ikke desto mindre har vi oplevet en samlet medlemsfremgang på netto 47 i 2018. Heraf er hovedparten O-medlemmer, altså organisatoriske medlemmer, der kan vælges som delegerede i FreelanceGruppen og har deres primære medlemskab i gruppen.

På trods af den fine medlemstilgang vil opmærksomme læsere af vores årsregnskab se et fald i kontingentindtægten for 2018 på 96.827,33 kr.

Det er der en helt naturlig forklaring på, som Tv-vært Poul Thomsen ville ha' sagt.

Delegeretmødet 2017 vedtog at ændre på grænserne for, hvornår man kunne få nedsat kontingent – bl.a. pga. lav indtægt.

Medlemmer, der betaler 1/6 af forbundskontingentet og bidraget til Sikringsfonden, betaler *ikke* kontingent til kredse, specialgrupper og specialforeninger.

Hovedbestyrelsen besluttede i 2017 efter delegeretmødet, at medlemmer der tjente mindre end 21.000 kr. pr. måned kunne få lov at betale 1/6 kontingent.

Ovenstående ændringer har været medvirkende til at flere, som tidligere betalte ½ kontingent OG kontingent til fx grupper, har kunnet komme ned på 1/6 kontingent UDEN kontingent til fx grupper.

Ovenstående er først for alvor slået igennem slut 2017, derfor oplevede vi ikke et fald i det regnskabsår, og så selvfølgelig i 2018.

I forlængelse af ovenstående har DJ også gjort mere for at oplyse medlemmer om, at de kan søge om – og også forlænge – deres perioder med lavt kontingent.

Pr. 1.1.2019 er indtægtsgrænserne ændret igen bla. fordi fastansatte på en udmærket DJ-overenskomst kunne få nedsat kontingent.

Reglerne er nu sådan, at man skal under dagpengesatsen (18.866) brutto om måneden for at komme ned på 1/6 kontingent, som stadig er uden betaling til grupperne.

Det vil sikkert betyde, at flere af FreelanceGruppens medlemmer igen vil betale kontingent til gruppen, vores arbejde og mange fordele. Det ved vi først i løbet af året, men bestyrelsen vil følge udviklingen tæt, og har allerede foreslået DJ at der er mange flere muligheder for at hjælpe og støtte medlemmer, der har brug for det, hvis man monitorerer, hvad årsagerne til nedsat kontingent er.

Det er jo vigtigt, at man ikke fastholdes i en situation med lav indtjening.

At vi lykkes med at organisere nye medlemmer på et presset marked, skyldes en helt bevidst strategi fra bestyrelsens side om at være tilgængelig, når medlemmer har brug for os, at holde oplæg for fx praktikanter på et medie, når vi bliver spurgt, at organisere og hjælpe i klubberne, og være synlige på anden vis. Med andre ord at prioritere klassisk fagforeningsarbejde.

I tråd med denne synlighedsstrategi sponserede vi derfor i 2018 MedieCup, de studerendes Kravling-arrangement, den offentlige planche-udstilling i forbindelse med udgivelsen af bogen om afdøde freelance-kollega Kim Walls arbejder, og sidst men ikke mindst købte vi en stand på DJs Fagfestival, for at organisere nye medlemmer og hilse på nuværende, der kiggede forbi og fik en snak og hjælp.

Det var en ubetinget succes med vores tilstedeværelse på Fagfestivalen – vi fik uddelt informationsmateriale og givet kollegial sparring, og, uden at kunne sætte præcis tal på, organiseret nye medlemmer i FLG. Vi bilder os selv ind, at vi også har været med til at fortælle ikke DJ-medlemmer på Fagfestivalen om nogle af fordelene ved at være i DJ og FLG.

En af pindene i FLGs handlingsprogram 2018 havde fokus på organisering af freelancere, der ikke opfylder indtægtskravet for at blive medlem.

Vores påvirkningsarbejde afstedkom at DJs hovedbestyrelse nu stiller forslag om fjernelse af indtægtskravet på det kommende delegeretmøde. Det er et stort og vigtigt skridt for at få organiseret dem, der tjener mindst, og derfor har allermost brug for en fagforening, og det har været dejligt at se, at fastansatte hovedbestyrelsesmedlemmer også kan se vigtigheden. Forslaget rummer dog også en karenperiode på 3 måneder før man kan søge om nedsat kontingent pga. lav indtægt, som bestyrelsen ikke er vild med. Vores generelle holdning er, at folk skal inviteres ind i varmen på rimelige betingelser – og at den faglige organisering så skal være det løft, som gør, at folk får hævet deres indtjening og kan komme op på almindeligt kontingent relativt hurtigt. Det er dog svært at spå om den økonomiske konsekvens for DJ af lovændringen, og 2018 har været præget af besparelsesønsker.

Udvalget De nye

Dette permanentet udvalg i FLG har i 2018 været i dialog med DJ om etableringen af et fælles oplæg om freelancearbejde, der kan turnere på uddannelserne, samt et 'korps' af freelancere, der vil stille op sammen med DJs konsulent.

Forslaget er blevet taget godt imod – men ordningen er endnu ikke realiseret. Pga. travlhed og omstruktureringer i DJ har arbejdet ligget stille, men nu hvor der er faldet lidt ro på Gammel Strand, kan vi tage tråden op igen.

Marie Bille har i marts 2018 holdt oplæg på DJMX for et hold af 30 fagjournalister, og Anne Anthon Andersen har i efteråret 2018 holdt oplæg for 55 journaliststuderende på Journalistik på RUC og for praktikanter på Avisen.dk og Ugebrevet A4.

Digital guide til nye freelancere

En af de største opgaver i udvalget De Nye har siden 2016 været udviklingen af FreelanceGruppens digitale guide til nye freelancere og selvstændige inden for medier og kommunikation. 360freelanceguide.dk er blevet udgivet i 2018 og lanceret på FagFestival '18 med trykte materialer og på vores digitale platforme. Den indeholder 16 kapitler med relevant info, gode råd fra erfarne freelancere og værktøjer til opstart og drift af en freelanceforretning inden for medier og/eller kommunikation. Den kan forhåbentlig hjælpe nye freelancere og selvstændige godt i gang, og samtidig fungere som opslagsværk for de mere garvede. Alle brugere af guiden opfordres desuden til løbende at komme med kommentarer, input og spørgsmål, hvis der er noget, man savner i guiden, eller man støder på f.eks. forældede oplysninger.

Barselsfonden

Det blev besluttet på Generalforsamlingen i 2018 at gøre det nemmere at få barselslegatet. I stedet for to års medlemskab af Freelancegruppen, vedtog man en forsøgsordning for 2018, hvor man kun behøvede at være medlem i et år for at kvalificere sig. Derudover åbnede vi for, at I-medlemmer også kan søge. Det har betydet, at 70 procent flere har modtaget legatet. Der er således blevet gjort et indhug i barselslegatets formue, hvilket også var en del af hensigten med at udvide søgemulighederne. Der er i 2018 brugt 151.461 flere kroner, end der er indbetalt til fonden. De penge, som medlemmerne indbetaler til en fond, skal helst også ud blandt medlemmerne igen i stedet for at stå på en konto og samle støv. Det, vi skal tage stilling til fremadrettet, er så, om fondens størrelse matcher efterspørgslen med de nuværende retningslinjer – og hvis ikke, om søgemulighederne da skal indskrænkes igen, eller fonden skal udvides (højere indbetalinger). Men på den kommende generalforsamling stiller bestyrelsen i første omgang forslag om at gøre ansøgekriterierne i forsøgsperioden permanente.

FreelanceGruppens historie kommer i arkiv

I forbindelse med FreelanceGruppens 40 årsjubilæum 1977-2017 begyndte vi at indsamle materiale fra gruppens historie. En del var blevet indsamlet af Morten Friis Jørgensen ifm. Jubilæet i 1997, og dette udgør – sammen med indsamling af nyere og ældre materialer blandt nuværende og tidligere medlemmer forestået af Nina Trige Andersen – vores fælles arkiv.

Arbejdet med indsamling og registrering i et samlet katalog er fortsat i 2018, og materialerne består af bl.a. fotos, nyhedsbreve, GF-indkaldelser, bestyrelsesberetninger, kompendier fra freelanceseminarer og efteruddannelse mm. Derudover er vi i løbende kommunikation med DJ angående materialer i deres centrale arkiv, som kan være direkte relevant for FreelanceGruppens historie, ligesom vi konsulterer Journalistens arkiv for supplerende oplysninger angående konkrete sager, vi finder i arkivet.

Planen er, at materialet siden skal overdrages til Arbejderbevægelsens Arkiv og Bibliotek, som har sagt ja til at opbevare det under forsvarlige forhold, så det kan være tilgængeligt for eftertiden.

I mellemtiden bruger vi arkivet aktivt til at skrive f.eks. baggrundsnotater om forskellige strategier og projekter gennem tiden, som er nyttigt i vores aktuelle arbejde. Det gælder især f.eks. klubarbejdet og arbejdet med kollektive aftaler. Senest er vi begyndt at arbejde på at afdække historikken omkring det, der i dag hedder Vejledende vilkår – hvornår og hvordan de opstod, hvordan de foreslåede takster blev fastsat, og hvordan de er blevet anvendt gennem tiden.

Arbejds miljø er også for freelancere

I 2018 blev bestyrelsesmedlem Marie Bille eksternt medlem af DJs arbejdsmarkedsudvalg på forslag fra bestyrelsen. Udvalget har ansvaret for bl.a. DJs indsats for at forbedre medlemmernes arbejdsmiljø. Vi har haft en vigtig stemme her i forhold til at beskrive og synliggøre hvad det er, der påvirker freelancere og selvstændiges arbejdsmiljø. Det handler ikke kun om dårlige arbejdsstillinger og forkert udstyr, men i høj grad også om psykiske påvirkninger i form af dårlige honorarer og usikre arbejdsvilkår. Vi mener, at det er vigtigt, at de særlige forhold, der gør sig gældende for ikke fastansatte bliver bragt ind til GI. Strand så der kan afsættes ressourcer til at give ikke ansatte et bedre arbejdsmiljø, og vi vil også fremadrettet prioritere en repræsentation i dette udvalg.

FreelanceStrategi for fremtiden

Politisk arbejde er ikke altid lige synligt, men her er DJs kommende nye FreelanceStrategi en dejlig undtagelse. Det var på forarbejde fra bestyrelsen og gruppens formand, at de to politiske udvalg overenskomst- og aftaleudvalget og arbejdsmarkedsudvalget besluttede at nedsætte en arbejdsgruppe til arbejdet med revideringen af freelancestrategien fra 2013.

Det er der ikke kommet en revision – men en decideret fornyelse – ud af, som skal behandles og forhåbentlig vedtages på DJ delegeretmøde i april.

FreelanceGruppens bestyrelse har været repræsenteret med Marie Bille (også medlem af DJs arbejdsmarkedsudvalg) formand Sus Falch (medlem af DJs overenskomst- og aftaleudvalg og hovedbestyrelse) og hele bestyrelsen har løbende været inkluderet i arbejdet.

Arbejdsgruppen, der har haft et ærligt og konstruktivt samarbejde, bestod desuden af Johannes Pico (formand FILM&TVGRUPPEN), Allan Numelin (fastansat Bonnier Publications og medlem af DJs overenskomst- og aftaleudvalg), Frederik Juel (fastansat Berlingske Tidende og formand for DJs overenskomst- og aftaleudvalg), Stine Daugaard, konsulent i DJ med særlig fokus på freelancere og selvstændige, Lars Werge, formand DJ, Hans Jørgen Dybro, politisk konsulent DJ, og sekretær for arbejdsgruppen, Anne Langhorn, politisk konsulent og presserådgiver DJ.

Strategien er i skrivende stund lagt ud til høring blandt DJs medlemmer, og skal færdigbehandles efter FLGs generalforsamling, hvor vi håber medlemmerne vil give strategien kommentarer med på vejen. (Tænker at vi kan lægge et link til den ind her – jeg skal nok sørge for, det bliver den seneste udgave i forhold til vores deadline på beretningen).

Konkurrencelovgivningen – de selvstændiges onde ånd

Generalforsamlingen besluttede i 2018, at bestyrelsen skulle arbejde for, at DJ udfordrer konkurrencelovgivningen og arbejder politisk for at ændre den, så enkeltmandsvirksomheder ikke side-stilles med store koncerner.

Det har måske nok været en af vores vanskeligste opgaver, idet der også er ansatte i DJ at tage hensyn til i denne sag. Vi har prøvet at beskrive udviklingen i Europa, der heldigvis har fået øjnene op for problemerne, i denne artikel <https://journalistforbundet.dk/freelancegruppen/nyhed/hvor-meget-ma-freelancere-egentlig-organisere-sig>), ligesom vi har brugt FreelanceGruppens arkiv til at optrevle, hvordan konkurrencelovgivningen er blevet brugt ift. freelancere og selvstændige inden for vores område de sidste årtier. Det er der udarbejdet et baggrundsnotat på til brug for bestyrelsen og DJ's ansatte, samt kommet en artikel på websiden ud af.

Formanden har desuden taget til genmæle – særligt i DJ's fagblad Journalisten – når arbejdsgiverorganisationer beskylder os for karteldannelse, og sidst men ikke mindst, har vi fået arbejdet med at ændre lovgivningen skrevet ind i DJs nye freelancestrategi, så arbejdet får den prioritering, der er nødvendigt.

Ophavsretsmidler før, nu og fremover

I skrivende stund er FLG og andre specialgrupper og foreninger med råderet over kollektive ophavsretsmidler fra den såkaldte gamle ordning gået ind i deres formentlige sidste år med denne særlige ordning. Pengene er, som loven foreskrev det, ved at være brugt og fordelt.

Det betyder, at de mange kurser, festivalen, tilskud til fx Fagfestival og Kom18,19 fremover ikke kan finansieres med ophavsretsmidler længere.

Der er også langt mellem indgåelse af nye videreudnyttelsesaftaler, hvor freelancere og selvstændige tildeles ophavsretsmidler, men vi prøver at bringe løsninger i forslag. Fx rundsums-aftaler, hvor en procentdel af det samlede freelancebudget indbetales, så den kan fordeles blandt freelancerne, som kan bruge pengene til efteruddannelse.

Formand Sus Falch opfordrer også til stadighed til, at forbundet kommer op i helikopteren for at finde en fælles løsning for efteruddannelse af selvstændige og freelancere i den fremtid, der begynder ved årsskiftet.

Efteruddannelse er også skrevet ind i den nye freelancestrategi, fordi det er vigtigt på et omskifteligt marked at tilegne sig nye kompetencer.

FLGs trykte pulje, der er under afvikling, har fået forlænget sin levetid med midler, der ikke er blevet anvendt, så vi også i 2019 kan uddele portioner til journalister, der arbejder for trykte medier.

Fra gråt til guld – seniorer og seniorstrategi

I bestyrelsen er vi opmærksomme på at byde seniorer, der forlader et fast job ved en afskedigelsesrunde og vil freelance, velkommen i gruppen. Her er vores klubarbejde, deltagelse i stævne for tillidsrepræsentanter og anden synlighed og samarbejde med fastansattes tillidsrepræsentanter en styrke.

Vi har også fulgt og påvirket arbejdet med udformningen af DJs kommende seniorstrategi bl.a ved at anbefale FLG-medlem Abelone Glahn til arbejdsgruppen, og ved at behandle forslaget i bestyrelsen og komme med ændringsforslag, som bl.a. bestyrelsesmedlem Marie Bille har bragt videre i arbejdsmarkedsudvalget, hvor hun fik sæde i løbet af 2018.

Efteruddannelse og erfaringsdeling

Et travlt år med mange populære kurser

Kursusudvalget har haft et travlt år med exceptionelt mange kurser i kursuskalenderen. Mange med fokus på tekniske færdigheder – fx SEO-optimering, Photoshop, Instagram og LinkedIn, men også kurser med fokus på gode og bæredygtige arbejdsvaner i et presset freelanceliv og fundraising til egne drømmeprojekter har været meget populære. En del kurser har trukket så lange ventelister, at vi med det samme har valgt at gentage disse succeser, så flere har kunne deltage og få glæde af kurserne.

SKU-midler til fotokurser

Kursusudvalget i FreelanceGruppen har i efteråret udarbejdet, søgt og fået tildelt 133.000 kr. fra de såkaldte SKU-midler (ophavsretsmidler, der kan søges til sociale, kulturelle og undervisningsmæssige formål af bl.a. FreelanceGruppen), til afholdelse af en kursusrække med arbejdstitlen "Succes med dit store fotoprojekt".

Kursusrækken kommer til at løbe over syv kursusdage henover 2019, hvor der mellem hver kursusdag af deltagerne skal ideudvikles, researches, produceres og evalueres et større fotografisk projekt. Vi har tidligere søgt midler til bl.a. Drone-kurser og er meget opmærksomme på at søge midler i denne pulje til fordel for medlemmerne.

Forfatterlounge – et mere mangfoldigt fokus

I sommeren overtog Cecilie Marie Meyer rollen som ansvarlig for forfatterlounge fra Marianne Bækbo. Marianne stod i foråret for en lounge om formaliteterne ved at skrive sin egen bog ved FLG-medlem Mette Jocumsen. Resten af 2018 bød på to forfatterlounges i Cecilies regi, samt synlighed ved DJs årlige Fagfestival, hvor loungens medlemmer kunne sælge egne titler.

Cecilie har villet brede fokus ud i 2018 og gøre loungen til en platform for flere aspekter af litteraturen, hvorfor Cecilies første lounge bød velkommen til oversætter Camilla Skiødt, der underholdt loungens medlemmer om kunsten at oversætte fra spansk til dansk skønlitteratur- og udfordringerne og herlighederne ved at starte sit eget oversætterforlag op.

I november fik loungen besøg af Henriette Bendix, der fortalte om sit arbejde som ghostwriter. Henriette tog konkret udgangspunkt i bogen *Du som er i himlen – os der er tilbage*, af Pernille og Poul Offersen, om en fars og datters sorgbearbejdelse i kølvandet på et voldsomt dødsfald. Inden hendes oplæg berettede Narcisa Vucina om sin anmelderoste roman *Tildas Hemmelige Bog* i en kollegial præsentation.

Der var i 2018 fokus på at balancere loungen, så den præsenterede aspekter indenfor fag-og skønlitteratur, samt at give hovedoplægsholderne ekstra tid, hvorfor der ikke blev lavet kollegiale præsentationer i hver lounge.

Det internationale arbejde

I 2018 blev Nordisk Udvalg og Internationalt Udvalg fusioneret. Det har været vanskeligt at identificere internationale opgaver, udvalget kunne løfte selvstændigt, fordi de nordiske forbund allerede er aktive i European Federation of Journalists særlige arbejdsgruppe for freelancere, FREG (Freelance Experts Group), hvor vore norske og svenske kolleger for tiden sidder. Vi valgte ikke at indstille en repræsentant da EFJs præsident Mogens Blicher Bjerregaard gerne ville slanke arbejdsgrupperne for at gøre dem mere arbejdsdygtige. Det lykkedes dog ikke.

Derfor har FreelanceGruppen valgt at fokusere på det nordiske samarbejde for derigennem at styrke det internationale samarbejde. Cecilie Marie Meyer overtog pladsen som dansk repræsentant i Nordisk Komité efter Marianne Bækbøl. Cecilie blev ligeledes formand i komitéen på tur efter svenske Aminata Grut, der i 2018 stod for at planlægge Nordisk Freelanceseminar i Malmø. Udnævnelsen skete ved Det Nordiske Topmøde i september før Det Nordiske Freelanceseminar.

Nordisk Komité koordinerer arbejdet mellem de nordiske freelancebestyrelser. Komitéen påtager sig også opgaver, der besluttet på de årlige nordiske topmøder og har beføjelser til at foreslå indsatsområder af egen drift, der dog skal vedtages i de respektive bestyrelser.

På topmødet i 2018 blev der især diskuteret nye formuleringer til komiteens retningslinjer, samt evalueret kort på arbejdet bag den Nordiske Freelancefestival. Evalueringen fortsatte efter festivalen, hvor det blev tydeligt, at arbejdet trækker meget store vekslers på arrangørerne, der alle har deres egne nationale festivaler. Bestyrelsen i FreelanceGruppen valgte efterfølgende at melde ud, at vi ikke ville arrangere Nordisk Freelanceseminar i 2019, blandt andet med udgangspunkt i vores medlemmers vigende interesse for seminaret, og i en vurdering af at de mange kræfter ikke står mål med resultatet. I stedet ønsker bestyrelsen at finde nye måder at udveksle faglige og fagpolitiske erfaringer på tværs af de nordiske lande og medlemmer imellem.

Nordisk komité har i 2018 bl.a. brugt det nordiske samarbejde til at hjælpe hinanden internt: Konkurrencelovgivningen har været et emne, der er blevet taget op, ligesom Norge rakte ud i forhold til formulering og indhold i deres freelancestrategi.

Endelig har komiteen brugt tid på at vidensdele og videreformidle de mange flotte, faglige initiativer der gøres fra medlemmers side i både Sverige, Norge, Danmark og Finland: I vores nabolande er der blandt andet vokset et kooperativ op blandt finske freelancere ved navn Mediakunta, i Sverige har Petter Larsson og andre gjort et markant arbejde for at bedre freelancebetalingen på Aftonbladet og Sydsvenskan, og i sommeren 2018 blev der i solidaritet samlet 64.000 norske kroner ind til strejkende fotografer i Norge. I samme land har forbundet desuden fået udarbejdet en liste med vejledende priser, der kan hjælpe en mere fair prissætning på vej for freelancere.

Formidlingen blev blandt andet konkretiseret i en artikel som Cecilie Marie Meyer skrev i november med titlen *4 ting, der sker i Norden lige nu*:

<https://journalistforbundet.dk/freelancegruppen/nyhed/4-ting-der-sker-i-norden-lige-nu> og som blev sendt ud med nyhedsbrev, lagt på de sociale medier, samt delt på web i de nordiske lande.

Vidensdelingen passede fint ind i FreelanceGruppens målsætning om at have fokus på det faglige arbejde, og det er vores håb at arbejdet i de nordiske lande kan anspore og inspirere vores medlemmer til at kæmpe for blandt andet bedre lønvilkår, og danne kooperativer på tværs.

FreelanceGruppens kommunikationsstrategi

Webredaktionen

Webredaktionen har i 2018 fået tilføjet nye kræfter, da Katrine Nadia Jørgensen er trådt ind i redaktionen og Marianne Bækbo er trådt ud, da hun udtrådte af bestyrelsen. Marie Bille er fortsat som redaktør og JAWS som webmaster.

Redaktionen har i 2018 udsendt 40 nyhedsbreve om bestyrelsens arbejde, arrangementer, kurser og artikler med relevans for freelancere. I 2018 har vi haft fokus på at opprioritere det fagpolitiske stof i nyhedsbreve og på hjemmesiden.

Ud over artikler om de fagpolitiske landvindinger og udfordringer, der er opnået og opstået i årets løb på freelanceområdet, har vi blandt andet bragt artikler om:

- Ophavsret og videreudnyttelse i freelancekontrakter.
- Prekarisering af mediarbejdsmarkedet og de menneskelige konsekvenser af den økonomiske usikkerhed, der kan følge med et arbejdsliv som freelancer.
- Interviewserie med freelancere, der har skabt deres egne nichemedier

SoMe er prioriteret endnu højere

I 2018 er vi også blevet mere synlige på Facebook-siden "[Freelancegruppen.dk](https://www.facebook.com/freelancegruppen.dk)". I foråret udarbejdede vi en strategi, der skulle sørge for, at siden tog udgangspunkt i vores kamp for bedre vilkår for freelancere. Den er blevet fulgt resten af året – og på den måde er vi blevet mere synlige for både jer medlemmer – men i høj grad også for dem, der ikke kendte os i forvejen. Vi har blandt andet haft historier om, hvordan studerende tager for billige priser for deres freelancearbejde, om de faglige klubbers landvindinger, og om de nye dagpengeregler.

Vi har også oprettet vores egen Facebookgruppe, der udelukkende er for medlemmer af FreelanceGruppen. Ligesom vores mail-netværk hedder den "PingPong," og her kan vi udveksle erfaringer om priser, vores vilkår og hvad der ellers ligger os på freelance-hjertet. Gruppen administreres af bestyrelsen, og vi bruger den derfor også til at lægge vores arrangementer op i – og vi favner diskussioner om fagpolitik.

Solidaritetsprisen – et videokig ind i maskinrummet

Solidaritet og fællesskab er en kerneværdi hos FreelanceGruppen, og der findes næppe en freelancer, som ikke har haft brug for en hånds-rækning i løbet af sin karriere, og som ikke kender værdien af en hjælpende hånd i sit netværk. Derfor indstiftede vi sidste år Solidaritetsprisen til FLGs generalforsamling i 2017 som afløser for den tidligere FreelancePrisen. Prisen består af 10.000 kroner til efteruddannelsesstøtte. Kollektiver, bestående af mindst to personer, der har udmærket sig særligt inden for fagpolitik eller fagligt samarbejde, kan indstilles. Det kan f.eks. være freelancere, der har oprettet eller driver et fagligt eller fagpolitisk fællesskab.

Prisen er indstiftet for at fremhæve måder hvorpå freelancere (og freelancere og fastansatte) kan bakke hinanden op, enten i forhold til at skabe fælles produktioner eller i forhold til at forbedre løn/honorar- og arbejdsvilkår. Arbejdsgruppen for Solidaritetsprisen ønskede i 2018 at udvide

kendskabet til og vigtigheden af Solidaritetsprisen ved at gøre en ekstra kommunikationsindsats op til uddelingen i februar 2019 ved hjælp af video-kampagner og flyers.

Kampagnen skulle især pege på at solidaritet er et bredt og tilgængeligt begreb. Vi producerede i 2018 tre videoer ude fra freelancefællesskaber, hvor man fik et kig ind i maskinrummet til inspirerende kollegaer, som kort blev interviewet. Til hver video knyttedes en opfordring til at indstille med kort info om link til beskrivelse af Solidaritetsprisen.

Freelance Festival 2019 Fremtidens Freelancer

Efter i 2018 at have testet modellen for et samarbejde med DJ om vores årlige freelancefestival, der er en af bestyrelsens store arbejdsopgaver, har vi i 2019 valgt at fortsætte samarbejdet om festivalen. Derfor har vi også valgt at åbne festivalen op for freelancere fra andre specialgrupper. Med temaet Fremtidens Freelancer har festivaludvalget søgt at skabe en festival, der leverer viden, redskaber og indsigt til at træde ind i freelance-fremtiden med de bedste forudsætninger for at overleve som freelancere i fremtiden. Hvordan kan vi lære at holde fast i os selv og bruge teknologien, som fylder stadig mere i vores liv og til tider bliver en modstander frem for hjælper, når den stjæler jobs og tid. Hvordan skaber vi et bæredygtigt arbejdsliv i et arbejdsmarked, hvor både faste og frie bliver presset på løn og arbejdsvilkår, så vi kan blive ved med at freelance helt ind i det tredje arbejdsliv? Og hvordan dækker vi på bedste vis de store presserende spørgsmål som klimakampen? Det er blot et par af spørgsmålene, festivalgruppen har haft som pejlemærker i planlægningen af årets FreelanceFestival under overskriften Fremtidens Freelancer.

Samarbejdet mellem FLG og DJ

Alle specialgrupper i DJ har to kontaktpersoner, og bestyrelsen var glad for at kunne invitere gruppens nye kontaktperson afdelingsleder i faglig rådgivning, Karin Mette Thomsen, med til bestyrelsesmøde i januar.

Faglig rådgivning er så absolut den afdeling, hvor flest af gruppens medlemmer søger hjælp og rådgivning. Vi har aftalt at Karin Mette eller fx Stine Daugaard, som har stort fokus på freelance og selvstændige, har drøftepunkt på hvert bestyrelsesmøde.

Overordnet er vi meget tilfredse med samarbejdet med DJs ansatte og forbundets lydhørhed overfor vores forslag til glæde for medlemmerne. I en meget omskiftelig virkelighed som freelancers og selvstændiges er det dog også helt naturligt, at vi oplever en vis frustration, når vi synes tingene går lidt for langsom for vores smag.

I 2018 bragte vi bestyrelsesmedlem Marie Bille i forslag som eksternt medlem af arbejdsmarkedsudvalget, det har den ene halvdel af DJs freelancestrategi som resort-område.

Den anden halvdel ligger i overenskomst- og aftaleudvalget, hvor formand Sus Falch er udpeget som medlem af DJs hovedbestyrelse.

Det har været en styrke, at Sus Falch er valgt til HBs hovedbestyrelse, og hun har valgt at genopstille i 2019.

I 2018 har Sus haft følgende tillidshverv: Medlem af forretningsudvalget, overenskomst- og aftaleudvalget, AJKS (A-kassens) hovedbestyrelse, Mediernes Pensions bestyrelse og arbejdsgruppen for Freelancestrategien.

DJs medlemstilbud skal være for alle

På generalforsamlingen 2017 blev bestyrelsen pålagt at sikre, at DJs medlemstilbud er lige fordelagtige for alle uanset ansættelsesforhold eller ej.

Det har været en dejlig opgave at løfte, og har blandt andet resulteret i, at vi i øjeblikket har en forsikringspakke for freelancere og selvstændige i høring og sammen med DJ er ved at færdigforhandle en aftale for freelancere og selvstændige med Lån & Spar. Vi kan allerede nu løfte sløret for, at der bliver mulighed for gratis erhvervskonto, som ellers koster 5400 kr. årligt.

Fremtidens Forbund

På delegeretmøde 2017 blev en række beslutninger om DJ's struktur, valgeregler og navn skudt til hjørne med et ønske om en mere grundig behandling. Hovedbestyrelsen besluttede derefter at nedsætte en arbejdsgruppe, som fik til opgave at drøfte og anbefale forandringer i DJ's demokrati. Gruppen Fremtidens Forbund har siden august 2017 arbejdet med at besvare de spørgsmål, som stilles i kommissoriet. Undervejs har deltagerne på Fagligt Forum og TR-stævne været inddraget i diskussionerne, ligesom arbejdsgruppen både har fået mundtlige og skriftlige input fra både DJ og andre organisationer.

FreelanceGruppens bestyrelse har ikke været repræsenteret i arbejdsgruppen, men udpegede i foråret 2018 ansvarlige for at følge arbejdet og komme med kommentarer til den færdige rapport. Rapporten blev forelagt DJs hovedbestyrelse i begyndelse af 2019, og især disse forslag har haft bestyrelsens bevågenhed: Frit valg mellem kredse og specialgrupper, Delegeretmødets størrelse, Delegerede vælges i medarbejderforeninger eller specialgrupper, Fagligt Forum, Specialforeninger omdannes til specialgrupper.

Bestyrelsen har valgt at distribuere de forslag, som er særligt vigtige for gruppens medlemmer, på print under FreelanceFestivalen, forud for generalforsamlingen.

Arbejdsgruppen og Fremtidens forbund fremlagde sin rapport på hovedbestyrelsens møde i januar, og vi har både før og efter det, drøftet anbefalingerne og forslagene i FreelanceGruppens bestyrelse.

Og især to forslag har vi anbefalinger til – og det er delegeretmødets størrelse og muligheden for frit valg af organisatorisk medlemskab i kreds og specialgruppe.

DJ har i mange år haft mange tomme pladser stående ved delegeretmødet. Det betyder en unødigt stor udgift, fordi der skal være plads til alle, dem det er muligt at vælge.

Ved at ændre på delegeretvalgreglerne, så der vælges færre delegerede i et antal svarende til det faktisk antal fremmødte de senere år, er der en stor besparelse at hente.

Det vil dog betyde, at FreelanceGruppen, der historisk set har valgt og deltaget med størstedelen af de delegerede, der er freelancere og selvstændige, får beskåret vores antal af delegerede.

MEN vi har de senere år meget nemt kunnet indgå valgforbund med valggrupper, der langt fra kunne bruge alle deres delegeret-pladser, og det er bestyrelsens overbevisning at det også er muligt fremover, selvom også nogle af disse får færre delegerede.

Vi oplever også en større anerkendelse af freelancers og selvstændiges vilkår blandt vores fastansatte kolleger, hvorfor vi ikke er bekymrede for, at politiske beslutninger vil få slagside.

Bestyrelsen er også af den holdning, at vi må være villige til at flytte os, hvis vi vil have en organisation, der kan rykke, så vi anbefaler at bakke op om det forslag, der stilles af hovedbestyrelsen om delegeretmødets størrelse.

Et mindretal i arbejdsgruppen Fremtidens Forbund foreslår, at man frit skal kunne vælge at have sit O-medlemskab, hvor man bl.a. vælges som delegeret, i en kreds eller specialgruppe. Det vil sige, at fx freelancere og selvstændige ikke skal være medlem af en specialgruppe.

Denne forslag mener bestyrelsen er meget uholdbart i en tid, hvor det aldrig har været vigtigere for freelancere og selvstændige at være organiseret i stærke gruppe-fællesskaber, der for FreelanceGruppens vedkommende er sidestillet med de fastansattes medarbejderforeninger. Vi er tæt på medlemmernes virkelighed og udfordringer, vi kan organisere og mobilisere med lynets hast, når vilkår forringes, fordi vi har en tæt, god og direkte kontakt med hinanden. Dette stærke fællesskab kan blive svækket, hvis der vedtages en fritvalgs-ordning, så bestyrelsens anbefaling er at stemme imod forslaget på delegeretmødet.

Fagenes Fremtid

DJ nedsatte i slutningen af 2017 efter en delegeretmødebeslutning en ekspertgruppe, der fik til opgave at kortlægge fremtidens arbejdsmarked og uddannelsesområderne samt give bud på, hvordan udviklingen kan ventes at påvirke forbundets dækningsområde på de områder, som Dansk Journalistforbund dækker.

DJs formandskab og politikere har helt bevidst ikke kunnet være medlem af ekspertgruppen, mens bl.a. specialgrupper skulle inkluderes i arbejdet.

Derfor udpegede bestyrelsen allerede i foråret to ansvarlige for at følge og søge indflydelse på arbejdet.

Det gav resultat. En af ekspertgruppens vigtige konklusioner er, at freelancere og selvstændige bliver en stadigt større del af mediarbejdsmarkedet, og at kampen for ordentlige vilkår og et bæredygtigt arbejdsliv i mediebranchen kræver styrket fokus på freelancere og selvstændige. Formandskabet har bidraget til rapporten med såvel historisk som ny viden om freelancers og selvstændiges virkelighed. Også det arkivarbejde, Nina Trige Andersen har udført, viste sig at være nyttigt i denne sammenhæng.

Ekspertgruppens arbejde er i skrivende stund ikke færdiggjort, men repræsentanter beskrev på hovedbestyrelsesmødet i januar 11 tendenser, hvoraf den ene var "ARBEJDSMARKEDET ATOMISERES og skaber boom i freelanceri og selvstændige".

Bestyrelsen vil følge færdiggørelsen og påvirke det arbejde, der bør sættes i gang på baggrund af den viden rapporten vil fremkomme med, til fordel for gruppens medlemmer.

FLG-bestyrelsen organisatorisk og administrativt

Nyt indberetningssystem

I FLGs bestyrelse er der stor åbenhed om gruppens økonomi. Og i forsommeren tog vi et nyt indberetningssystem udarbejdet af bestyrelsesmedlem og ekspert i den slags, Vagn Majland, i brug. Formålet er bl.a. på en nemmere måde at kunne generere de oversigter over bestyrelsens økonomiske kompensationer for fagligt arbejde, som skal fremlægges forud for generalforsamlingen, og at rationalisere administrationsarbejdet. Et andet mål er, at gøre udgifterne endnu lettere tilgængelige for hele bestyrelsen, der bare kan logge sig på, og se, hvad pengene bliver brugt til, udover de kvartalsmæssige budgetkontroller.

Bestyrelsens samarbejde og kontinuitet

Det har været et travlt år, hvor bestyrelsen har haft et velfungerende samarbejde, der bygger på stor tillid til hinanden, og resulterer i arbejdsglæde og i at bestyrelsen når de mål som bl.a. arbejdsprogrammet opstiller. I løbet af 2018 forlod tidligere næstformand Morten Bergholt bestyrelsen efter en mangeårig og stor indsats, for at hellige sig udviklingen af sin virksomhed. Morten lagde et stort arbejde i bl.a. freelanceseminaret og adskillige overenskomstforhandlinger på DR og TV2, samt TV2 regionerne.

Også et andet flittigt bestyrelsesmedlem Marianne Bækbøl trådte ud af bestyrelsen i sommerperioden for at indtræde i et barselsvikariat som socialrådgiver og karriere-vejleder i DJ. 1. suppleant Cecilie Marie Meyer sprang til med stort engagement, men da de to efterflg. suppleanter ikke havde mulighed for at træde ind i bestyrelsen, fandt bestyrelsen det nødvendigt at afholde en ekstraordinær generalforsamling for at have en fuldtallig bestyrelse, der kunne yde det nødvendige. En lille sluttet skare mødte op og valgte grafisk designer Bo Sørensen, og en ny kritisk politisk revisor tidligere bestyrelsesmedlem i FreelanceGruppen Hanne Fokdal Barnekow i stedet for Mette Wallach, der måtte slippe hvervet pga. fastansættelse.

Bestyrelseshåndbogen og normer for god bestyrelsesskik, som blev udarbejdet i 2015, er blevet et arbejdsredskab og opslagsværk, der som minimum på det første møde i en ny bestyrelse gennemgås og underskrives af alle i bestyrelsen.

Håndbogen ajourføres løbende med eksempelvis kommissorier for stående udvalg, der vedtages på bestyrelsesmøderne, samt anden vigtig information. Håndbogen skal sikre kontinuitet i bestyrelsens arbejde og medvirke til, at nye bestyrelsesmedlemmer nemt kan få indsigt i og overblik over arbejdet i FreelanceGruppens bestyrelse.